

Érkezett: 2005 MARCH 17.

MENTELMI, ÖSSZEFÉRHETETLENSÉGI
és MANDÁTUMVIZSGÁLÓ BIZOTTSÁG

H/15263

Országgyűlési határozati javaslat

Az Országgyűlés

.../2005 () OGY

határozati javaslata

Dr. Mátrai Márta országgyűlési képviselő mentelmi ügyében

A Magyar Köztársaság Országgyűlése dr. Mátrai Márta országgyűlési képviselő mentelmi jogát a Pesti Központi Kerületi Bíróság 4.B.V.25.133/2004/4. számú megkeresésével érintett ügyben nem függeszti fel.

INDOKOLÁS

A Mentelmi bizottság az országgyűlési képviselők jogállásáról szóló 1990. évi LV. törvény 5. § (5) bekezdése, valamint a Házzsabály 130. § (5) bekezdés b. pontja és a 87. § (3) bekezdése alapján a fenti - indokolással ellátott - határozati javaslatot nyújtja be az Országgyűlésnek.

A Pesti Központi Kerületi Bíróság 4.B.V.25.133/2004/4. szám alatti megkeresésében kérte az Országgyűlés állásfoglalását dr. Mátrai Márta országgyűlési képviselő mentelmi joga felfüggesztése tárgyában, mivel ellene dr. Újhelyi István országgyűlési képviselő feljelentést tett rágalmazás vétsége miatt.

A feljelentés szerint: „Dr. Mátrai Márta az Országgyűlés 2004. október 25-ei plenáris ülésén a „Képmutatás, képmutatás, képmutatás” című azonnali kérdésében valóltant állított feljelentőről. A kérdésben ugyanis azt állította, hogy „...október 13-án szocialista képviselők Zuschlag János, Arató Gergely politikai államtitkár és Újhelyi István – a haláltáborba hurcolt honfitársainkon viccelődtek és ezzel mindenüktől megfosztott és meggyilkolt emberek fájdalmas emléket gyalázták meg.” Dr. Mátrai Márta ezen állításait a 2004. október 13. napján a Terror Háza előtt tartott tüntetésen Zuschlag János által tett – azóta elismert és nyilvánosan megbánt – kijelentésekre alapozza. Nem felel meg azonban a valóságnak, hogy a beszélgetés a felszólalásban szereplő három személy között folyt, hiszen Újhelyi István nem volt annak időpontjában a helyszínen. A Terror Háza előtti megemlékezéseken Újhelyi István később, mint felszólaló politikus vett részt, elhelyezte koszorúját, majd távozott, az elhangzott kijelentéseket később maga is a sajtóból ismerte meg. Figyelemmel az elhangzott szavak súlyára, a fenti állítások alkalmasak jelentős érdeksérelem okozására, a becsület csorbítására. A véleménynyilvánítás szabadsága csak a bírálat, jellemzés nézet és kritika szabadságát foglalja magában, de az alkotmányos védelem nem vonatkozhat a tények meghamisítására. Ezen túlmenően a szabad véleménynyilvánítás olyan alkotmányos alapjog, amely csak felelősséggel gyakorolható, és a valóltan tények közlésének elkerülése érdekében bizonyos kötelezettségekkel jár a közvélemény alakításában hivatásszerűen részt vevő személyek esetében.”

A Mentelmi bizottság az ügyet a 2005. március 8-i ülésén tárgyalta. Az ülésen dr. Mátrai Márta képviselő asszony más elfoglaltsága miatt nem tudott megjelenni. Írásban a következőkről tájékoztatta a bizottságot, illetve kérte, hogy döntése meghozatalánál ezeket vegye figyelembe: *„Az emlékezetes ügy alkalmából megdöbbentő, példátlan módon politikusok ércelődtek a holokauszt áldozatai felett. Ez a fiatal magyar demokráciának egyik mélypontja volt. Az áldozatok hozzátartozói, a túlélők, és minden demokratikus érzelmű ember egy ilyen esetben joggal várja el, hogy a történetek ne maradjanak, ne maradhassanak következmények nélkül. Mi mindannyian, akik az Ország Házában a népképviselet jóvoltából országgyűlési képviselők vagyunk, felelősséggel tartozunk azért, hogy ilyen és ehhez hasonló esetek soha, azaz még véletlenül se fordulhassanak elő Magyarországon. Minden parlamenti képviselőnek azzal is tisztában kell lenni, hogy kijelentéseinkkel nemcsak önmagunkat, hanem a bennünket megválasztókat, pártjainkat és értékrendjeinket is képviseljük. Az országgyűlési képviselő kijelentése ezért soha nem lehet magánügy. Ezért nem elegendő Zuschlag János egykori képviselő személyes bocsánatkérése sem. Felszólalásom során én nem megvádoltam valakiket, hanem épp ellenkezőleg. Felszólítottam valakiket arra, hogy a demokratikus közéletünk tisztaságának megőrzése érdekében határolódjanak el Zuschlag János példátlan és megengedhetetlen kijelentésétől. Az elhatárolódás sajnos elmaradt, engem azonban feljelentettek. Kérem a Tisztelt Mentelmi, összeférhetetlenségi és mandátumvizsgáló Bizottságot, hogy ne csorbítsa a Parlament tekintélyét azzal, hogy e dicstelen ügyben az elhatárolódást szorgalmazó helyett az elhatárolódást elmulasztónak a pártjára áll. Különös tekintettel arra, hogy tanúk és videofelvételek bizonyítják azt, hogy a felszólalásomban említett három képviselő a helyszínen tartózkodott. Az sem igényel különösebb bizonyítást, hogy az elhatárolódás sem a helyszínen, sem később nem történt meg, kivételt képez ez alól Zuschlag János volt országgyűlési képviselő, aki mandátumáról lemondott. Ebből a szempontból mellékes körülmény, sőt magánügy, hogy aktív, vagy passzív résztvevője valaki ilyen ormótlan viccelődésnek, az viszont közügy, hogy tudomással bírva az esetről elhatárolódik-e attól, vagy sem.”*

Az ülésen előterjesztett, a mentelmi jog felfüggesztésére irányuló elnöki javaslat 4 igen, 6 nem szavazat mellett nem kapott többséget.

A javaslatra igennel szavazó bizottsági tagok álláspontja szerint: egyértelműen megállapítható dr. Mátrai Márta sérelmezett kijelentéséről a tudatos valótlanság, amikor azt állította, hogy Újhelyi István is ott volt Zuschlag János inkriminált megjegyzésénél. Az igazság azonban az, hogy nem volt ott, a kijelentések elhangzása után érkezett a helyszínre.

Az Alkotmánybíróság mentelmi joggal kapcsolatos 34/2004.(IX. 28.) AB határozat rendelkező része szerint: „A mentelmi jog felfüggesztésével kapcsolatos eljárás során irányadó alkotmányos követelmény..., hogy a közszereplő politikus becsületének csorbítására alkalmas tényállítás... használata esetében a parlamenti képviselő mentelmi joga kizárólag akkor függeszthető fel, ha a képviselő tudta, hogy a közlés, lényegét tekintve valótlan.” Emiatt az idézett rendelkezés szerint dr. Mátrai Márta mentelmi jogát fel kell függeszteni.

A mentelmi jog felfüggesztését elutasító képviselők álláspontja szerint: két országgyűlési képviselő közötti ügyről van szó, amelynek tisztázását nem büntető eljárás útján kell elvégezni.

Az eset körülményeiből nem valószínűsíthető továbbá, hogy dr. Mátrai Márta tudott volna arról, hogy nem volt jelen Zuschlag János kijelentéseinek elhangzásakor Újhelyi István. A média egyértelműen úgy tálalta a történeteket, hogy három szocialista politikus, köztük Újhelyi István volt a helyszínen. Erre tekintettel dr. Mátrai Márta sérelmezett kijelentése(i) nem tekinthetők tudatos valótlanoknak, tehát a mentelmi jog felfüggesztése nem indokolt.

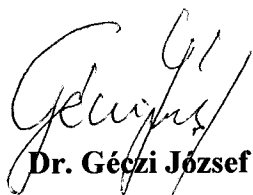
Mindezek alapján a Mentelmi bizottság többségi szavazattal azt javasolja az Országgyűlésnek, hogy

dr. Mátrai Márta országgyűlési képviselő
mentelmi jogát az adott ügyben ne függeszse fel

A mentelmi jog felfüggesztésére nemmel szavazók álláspontjának előadója: dr. Rubovszky György

A mentelmi jog felfüggesztésére igennel szavazók álláspontjának előadója: dr. Géczi József Alajos

Budapest, 2005. március 17.

Dr. Géczi József Alajos
elnök